

Svar på remiss Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen. En ny huvudregel

Synpunkter

Ur ett brottsbekämpande och brottsförebyggande perspektiv är det värdefullt att skapa ett utökat informationsflöde mellan kommunala verksamheter och brottsbekämpande myndigheter.

Utredningen föreslår en ny huvudregel som ska fungera som ett effektivare redskap för de brottsbekämpande myndigheterna att inhämta information. Huvudregeln innebär bla att vissa statliga myndigheter, kommuner, regioner, skolor får skyldighet att lämna information utan föregående begäran från brottsbekämpande myndighet.

Hallsbergs kommun motsätter sig förslaget att kommunen inklusive den kommunala grundskolan och socialtjänsten ska ha skyldighet lämna information utan föregående begäran. § 6 och § 7 bör kompletteras med att det ska finnas möjlighet att lämna information utan begäran. Utredningen har åberopat enkätsvar från kommuner som visar att informationsinhämtning utan föregående begäran allvarligt riskerar förtroende och tillit till verksamheterna. Detta, i kombination med vad utredningen framför i kapitlet om konsekvensanalys, är konsekvenserna av utredningens förslag svåra att överblicka. Det krävs en grundligare konsekvensanalys för att kunna ta ställning till vad informationskyldighet utan begäran egentligen kan bidra med eller komplettera verktyget *Orosanmälan* med.

Utredningen har strävat efter att förenkla informationsflödet till brottsbekämpande myndigheter genom att skapa en ny lag om skyldighet att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna. I 6 § regleras att *"Kommuner och regioner ska utan föregående begäran lämna en uppgift till en brottsbekämpande myndighet och uppgiften kan antas behövas i den brottsbekämpande verksamheten"*. Formuleringen "kan antas behövas" blir svårt att hantera i praktiken. Det är svårt för en kommun att veta vad en brottsförebyggande myndighet har för information och vad den kan antas behöva. Risken med denna formulering är att personuppgifter kan spridas på ett otillbörligt sätt, och i vissa fall, i onödan.

Hallsbergs kommun instämmer däremot med förslaget att lämna information efter begäran. Att lämna information efter begäran ger uppgiftslämnaren en tydligare vägledning av vad den aktuella brottsbekämpande myndigheten har för behov av information. Genom detta kan också risken för integritetskränkande information minimeras.

Kommunens ansvar för det brottsförebyggande arbetet är reglerat i lag 2023:196. Där framgår kommunens ansvar för samordning av det brottsförebyggande arbetet inom kommunen. Den uppgiften, att ansvara för samordning, innefattar även samverkan med olika aktörer i samhället och bygger på ett ömsesidigt informationsflöde. Hallsbergs kommun, särskilt skolan och socialtjänsten, har kontinuerlig samverkan med polisen.

Samverkan mellan olika aktörer i samhället och brottsförebyggande myndigheter blir inte effektiv och informationen är enkelriktad på så sätt att information delges mottagande brottsförebyggande myndighet, och stannar där. Informationsflödet behöver vara dubbelriktat och leda till samverkan mellan exempelvis kommunen och en brottsförebyggande myndighet. Behovet av ömsesidighet för att uppnå effektiv samverkan blir inte tydligt belyst i utredningen.

Utredningens bedömningar om resursbehov i 22.3.4—22.3.6 förefaller vara relevanta till viss del. Det kommer att krävas utbildningsinsatser, vilket kräver tid för medarbetare och tar resurser, särskilt från skolans grunduppgift. Detta gäller oaktat om uppgiftslämnandet är en möjlighet eller en skyldighet. Det kommer också att bli ytterligare en administrativ uppgift.

Hallsbergs kommun instämmer däremot inte med utredningens bedömning, om att någon ytterligare finansiering inte behövs. Det kommer exempelvis att krävas utvecklad kompetens för att hantera frågor om vad som kan vara adekvat information ur en brottsbekämpande myndighets perspektiv samt utvecklad kompetens i GDPR, OSL och Socialtjänstlagen.

Slutligen, en ytterligare aspekt som väcks vid läsning och ställningstagande av utredningens förslag är farhågor kopplat till samspelet mellan medborgare och demokratiska institutioner. Utredningens förslag om att lämna ut information utan begäran innehåller risker för tillit till demokratiska institutioner. Demokratiutveckling sker bäst i samverkan och samspel mellan allmänhet och dess ledning och styrning.

Utredningens övergripande syfte, att hitta vägar för effektivare sätt att förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet, är gott. Men skillnaderna mellan att vara skyldig å ena sidan och erbjudas möjlighet å andra sidan är stora. Tilliten till demokratiutveckling och rättssäkerhet för medborgarna får inte äventyras. Därför är det viktigt att utredningens konsekvensanalys ytterligare utvecklas.

Detta ärende har handlagts av säkerhetssamordnare Birgitta Rydén och föredragits för kommunens tjänstemannaledningsgrupp.

Lena Fagerlund
Kommundirektör

Birgitta Rydén
Säkerhetssamordnare

Underskrifter i scannad pdfversion